

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva:

Egész évre	18.—
Fél évre	9.—
Negyed évre	4.50
Egy hóra	1.50
Egyes szám	6 fill.

Szerkesztőség:

Deák Ferencz-utca 19. sz.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA

Alapította:

GOMBOS FERENCZ

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Postán küldve:

Egész évre	24.—
Fél évre	12.—
Negyed évre	6.—
Egy hóra	2.—
Egyes szám	6 fill.

Kiadóhivatal:

Deák Ferencz-utca 12. sz.

Térnyerésünk Keletgaliciában.

Az olaszok visszavert heves támadásai a görzi hídfő és a doberdói fensík ellen.

Budapest, augusztus 7. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(Hivatalos.) Orosz harctér: Károly főherceg altábornagy harcvonala: Bukovinában a helyzet változatlan. A keletgaliciai Kárpátokban a tegnapi nap folyamán visszafoglaltuk az oroszok magaslati állásait. Jablonicánál Worochtanál és Tartarowtól nyugatra Kövess vezérezredes hadserege Delatintól mindkét oldalra eső területen jelentős erők számos támadását verte vissza. Bothmer gróf tábornok seregének északi szárnyán is meghiusultak az oroszok elszigetelt előretörései.

Hindenburg vezértábornagy harcvonala: Dértélkánál és Zaloscenél minden talpalatnyi földért elkeseredett küzdelem folyik. Zaloscetől nyugatra fekvő heves vetélkedés színhelyéül szolgáló Troscaniec majorért vívott harcokban, amely tegnap délután óta ismét a mi birtokunkba van, az oroszok számos foglyot hagytak kezünkön. Stobichwatól délre, a Stochod mentén az oroszok egy átkeleési kísérlete meghiusult.

Olasz harctér: Az Isonzó-harcvonalon tegnap reggel ismét kiújult heves tüzérségi tűz. A Tolmeini hídfőtől egészen a tengerig több órai rendkívül heves tüzelés után délután négy órakor az olaszok számos ponton támadást intéstek a görzi hídfő és a doberdói fensík ellen, ennek következtében a Monte Sabotinon, Peromanál és a Monte San Michelen elkeseredett harcok fejlődtek ki, amelyek egész éjszakán át tartottak és még ma sem fejeződtek be. Csapataink ellentámadásai ismét visszahódították legnagyobb részét azoknak a teljesen összelőtt első állásoknak, amelyeket az ellenfél az első megrohanás alkalmával birtokába vett, egyes árkokért még heves harc folyik. Eddig 32 tisztet, 1200 főnyi legénységet fogtunk el. Görz állandóan nehéz tüzérségi tűz alatt áll, amely a városban számos tüzvészt okozott. — Tegnap Sistiannát az olaszok messzehordó ágyúkkal lötték. A tiroli keleti harcvonalon ismét meghiusultak az ellenségnek Paneveggiotól északra eső magaslati állások ellen intésett előretörései.

Délkeleti harctér: Esemény nem történt.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Visszafoglalt német árkok

Sikeres német ellentámadások az orosz fronton.

Budapest, aug. 7. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, aug. 7. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér: Pozieresnél ellentámadással ismét elragadtunk az angolok kezéből egyes árokrészeket, amelyet átmenetileg elfoglaltak. Tegnap este óta Thiepval és Basetin le P. tit között új harcok folynak. A Monacu-majortól északra tegnap este egy gyengébb, ma reggel pedig egy igen erős francia támadást teljesen visszavertünk. A Thiaumont hegyháton a harcok nyugvópontra jutottak anélkül, hogy az ellenségnek sikert hoztak volna. Az erdős hegység keleti szélén egy francia támadást visszautasítottunk. Ellenséges repülők

több támadása a mögötties területen semmi különösebb hatással nem járt. Metznél az ismételt bombavetés némi kárt okozott.

Keleti harctér: Hindenburg tábornagy harcvonala: A harcvonalon északi részén különösebb esemény nem volt. Az ellenséges osztagokat, amelyek a Zarescetől délre eső megtisztított homokdomb ellen előretörték, ellentámadással visszavertük. Zalescetől északnyugatra és nyugatra az oroszok támadásai eredménytelenek voltak. Repülőrajaink megfigyelt eredménnyel számos bombát vetettek gyülekező csapatokra a Kovel—Carn-i vasutvonalnál és attól északra.

Károly főherceg altábornagy harcvonala: Bothmer gróf tábornok hadseregénél a helyzet általánosságban változatlan. A Kárpátokban csapataink elfoglalták a Plaik és Dereskowata (a Ceremos mellett) magaslatokat.

Balkán-harctér: Nincs esemény.

Legfelsőbb hadvezetőség.

Az Unió szenátusa Casement kivégzése ellen.

Basel, aug. 7.

Newyorkból jelentik: A washingtoni szenátus Casement kivégzését a szigorúság káros tényének bélyegezte.

Nagy csapatmozdulatok Belgiumban.

London, aug. 7.

A „Times” értesülése szerint Belgiumban már napok óta nagy csapatmozdulatok észlelhetők. A németek valami nagyobb szabású hadműveletre készülnek. Az előkészületek olyan nagyméretűek, hogy a németek emiatt Hollandia és Belgium között elzárták a határt.

Angliában behívják a 41—60 éveseket.

Rotterdam, aug. 7.

A Daily Mail” jelentése szerint az angol hadügyminisztérium rendeletet adott ki, melyben a 41—60 éves és a katonailag kiképzett férfiaknak a hadsereg kötelékébe való behívását rendeli el.

Teherszállító léghajó megy Amerikába?

Kopenhága, aug. 7.

A „National Tidende” jelenti Párisból: Németalföldi körökben szilárdan tartja magát az a híresztelés, hogy a németek augusztus közepén megkísérlik egy teherszállító léghajónak Amerikába való küldését. Az amerikaiak meg vannak győződve a hír valódiságáról.

Orosz garázdálkodások Bukovinában.

Bukarest, aug. 7.

A bukovinai határról jelentik: Bukovinában aránylag nyugalom van. Az oroszok Szereth és Kimpolung városokat kifosztották. Kimpolung polgármesterévé Angelet jegyzőt választották. Tiszti járőrök járják be a vidéket s a marhákat és háziállatokat erőszakkal elrabolják. Kelet-Bukovinában különösen a huzuloklakta vidéken a szerb komitácik rettenetes módon garázdálkodnak. Még a russzofil lapok is szégyenkezve említik fel a komitácik hajmeresztő cselekedetét, amelyek annyira elfajultak, hogy maguk az orosz tiszték tiltakoznak ellene a legjobban. A

szerbeket Reniből szállították Bukovina határára még március hónapban, mikor a román kormány megtagadta az oroszoknak a Dobrudzsán való átvonulást.

Kárpáti előnyomulásunk terjedése.

Bécs, aug. 7.

A főhadiszállásról jelentik: *A kárpáti fronton előnyomulásunk nemcsak mélységben, hanem szélességben is egyre terjed. Támadásunk vonala Kirtlibaba völgyétől a Felsőpruth völgyéig terjed. Delatyntól délnyugatra a Fehér-Ceremosz mentén csapataink Jabloncától délre fekvő térségig nyomultak előre.*

A szaloniki offenzíva küszöbén.

Amsterdam, aug. 7.

Londoni jelentés szerint a szaloniki-i offenzíva megkezdése várható, mert újabban Szalonikibe hatalmas tömegű muni-
ciót szállítottak. Sarraíl megvárja a görög választások eredményét s csak azután támad. Szerinte a szerbek támadása csak csel volt s nem volt más célja, minthogy a bolgárok az offenzíva megkezdésére gondoljanak. Sarraíl eddig csak igen gyöngye csapatokkal rendelkezik, mert katonáit más hadszíntereken már kimerült csapatokkal cserélték fel.

Az olaszok lemondtak Benghari birtokáról.

Konstantinápoly, aug. 7.

A „Tanin“ jelenti: Az Északafrikára vonatkozó angol—olasz megállapodás Olaszországnak Bengharira fenntartott teoretikus jogairól való lemondását tartalmazza Anglia javára. Anglia ezzel szemben kötelezi magát segítséget nyújtani a muzulmánok leverésére.

Légi harc a trieszti öböl felett.

Egy olasz repülőgép pusztulása.

Budapest, aug. 7.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Augusztus 6-án délelőtt Banfield sorhajóhadnagy repülőgépevel hosszabb légi csata után a trieszti öböl felett 2700 méter magasságban lelőtt egy olasz nagy harci (Caproni) repülőgépet. Ezzel a negyedik ellenséges repülőgépet győzte le. A repülőgép Szisztianál lezuhant és elégett. Bentülők közül egy hadnagy meghalt, egy altiszt súlyosan, egy altiszt könnyen megsebesült.

Hajóhadparancsnokság.

LEGUJABB.

Apponyi és Rakovszky a királynál.

Bécs, aug. 7.

Apponyi Albert gróf a Schönbrunnban ma délután egy óra hosszáig tartó kihallgatáson jelent meg a királynál. Apponyi a szállóba való visszatértekor elmondta, hogy alkalma nyílt Öfelsége előtt egyéni felfogásait és a függetlenségi párt nézetét kifejteni. A király az ismertetett kérdéseket nagy figyelemmel hallgatta végig és ismételtelen kérdéseket intézett Apponyihoz. Apponyi után Rakovszkyt fogadta Öfelsége, aki a néppárt nézeteit fejtette ki az uralkodó előtt. Rakovszky hadi tapasztalatairól is beszámolt a királynak. Apponyi és Rakovszky délután 4 óra 50 perckor Budapestre utaztak.

Bécs, aug. 7.

Az ellenzék vezéreit Öfelsége rövid időn belül ismét kihallgatáson fogja fogadni. Az ellenzéknek a király előtt megjelent vezérei a párt előtt fognak beszámolni a kihallgatás eredményéről. Gróf Khuen-Héderváry Károly is megjelent Schönbrunnban, de az ő kihallgatása ezúttal elmaradt, mivel a többség álláspontjáról időnként a miniszterelnök referál az uralkodónak.

Bécs, aug. 7.

Apponyi a „Die Zeit“ munkatársa előtt az audienciáról a következőképpen nyilatkozott: Az audiencia a függetlenségi párt részére kielégítő sikert jelent. A király kérdéseket tett fel s én boldog vagyok, hogy Öfelsége előtt elmondhattam, ami a szívemen fekszik.

A román hadgyakorlatokat lefújták.

A román válság kitolódott.

Basel, aug. 7.

A „Baseler Nachrichten“ bukaresti jelentése szerint **a román válság kitörése egyelőre kitolódott.** Ezzel a hírrel hozzák összefüggésbe azt is, hogy a román hadgyakorlatokat, a melyeket teljes hadi felszereléssel tartottak volna meg, egyelőre lefújták.

Egy nap veszteséglistája.

London, aug. 7.

A hivatalos veszteséglista egy napi kimutatásában 292 tiszt és 5180 katona neve szerepel.

Az új bukaresti francia követ.

Az új bukaresti francia követ ma átadta megbízólevelét a királynak.

A görög választások megkezdődtek.

Lugano, aug. 7.

A „Corriere della Sera“ jelentése szerint a görög választások ma megkezdődtek. Azt hiszik, hogy **a Venizelosz-párt fog győzni, ez azonban még nem jelenti Görögország fegyveres intervencióját.**

Egy angol népgyűlés örült határozatai.

London, aug. 7.

A Reuter-ügynökség jelenti: A Trafalgar-téren népes értekezlet volt tegnap délután, amelyen határozatot hoztak és tiltakozásukat fejezték ki Fryatt kapitány kivégzése ellen. A kormányt megkeresik, hogy megtorló rendszabályokat fogantosszon a fogoly német tengerészekkel szemben és a „gyilkosokat“ a háború után vigyék bíróság elé. A határozatok között szerepelt az is, hogy **a német kereskedelmet 21 évig zárják ki a világpiacról s a háború után a tengerelattjárók kapitányait végezzék ki.**

Tisza távirata Mangrához.

Budapest, aug. 7.

Gróf Tisza István Mangra Vazulhoz, az ujonnan megválasztott nagyszobeni metropolitához a következő tartalmu táviratot intézte: Örömmel vettem tudomásul megválasztásod hírét. Isten áldását kérem rád s a görög keleti román egyházra. Az

ő segítségével tettekkal fogjuk behízonítani, hogy politikánk úgy a románoknak, mint a magyaroknak csak hasznára válhat.

Nagy municiórobbanás.

Königsberg, aug. 7.

Ma reggel az orosz munició átrakásánál katasztrófális robbanás történt, 30 munkás, 20 asszony meghalt, 14-en súlyosan és 58-an könnyebben megsérültek. Arra vonatkozólag, hogy kémkedés, vagy merénylet következménye a robbanás, semmiféle bizonyíték nincs.

Elpusztult angol hajó.

Stockholm, aug. 7.

Norvégia nyugati partjánál a hullámok a „Wilson Ewal“ nevű gőzös roncsait vetették ki. Valószínű, hogy a gőzöst egy hadihajó pusztította el.

Tudnivalók az új lisztről.

Hirdetmény a gabonabeszerzésről. — Felemelték a lisztárakat. — Kolozsvárt is örültek gabonát a Haditermény.

(Saját tud.) Az ország legnagyobb részében elvégezték az aratást s a Tisza—Duna közén már az őrés is megkezdődött. Elérkezett annak az ideje, hogy akinek módjában áll, gabonaszükségletét beszerezze. A kormány rendelete szerint a bevásárlások augusztus 16-ától bezárólag október hó 15-éig eszközölhetők. Hadady Endre dr. főkapitány a közéletmezési ügyosztállyal egyetértve — a megismétlődő kérdezősködésekre figyelemmel — a termények beszerzésének és őrésének módozatairól a napokban részletes tájékoztatást fog kiadni.

A főkapitány hirdetménye.

A tájékoztató szerint a beszerzésre és őrésre vonatkozó kormányrendelet alapján buza, rozs, kétszeres és árpa csak vásárlási engedéllyel szerezhető be augusztus 15-étől október 15-éig bezárólag. A beszerezhető mennyiség fejenként és naponként termelőknél 400, nehéz testi munkát végzőknél 300 és a többi fogyasztók 240 grammot szerezhetnek be. A termelők fejenként és havonként 18 kilogrammot, gazdasági szükséglet címen csak annyit tarthatnak vissza, amennyit a gazdasági szakértő bizottság engedélyezhet. Más gazdasági szükséglet, tenyészállatok, majorság ellátására a szükséglet mérvét szintén a gazdasági ellenőrző bizottság állapítja meg. A vásárlási engedélyt Kolozsváron a polgármester engedélyezi s az erre vonatkozó engedély-okiratot a közéletmezési ügyosztály állítja ki, a beszerzett gabonamennyiség elhozatala azonban ezenkívül még szállítási engedélyhez van kötve. A vásárlási igazolványokat a vevő megőrizni tartozik.

A beszerzett termények megőrlését a malomvállalatok őrésre csak akkor fogadhatják el, ha a vevő a közéletmezési ügyosztály által erre a célra kiállított őrési tanusítványt fel tudja mutatni. A tanusítványokat a malomtulajdonos köteles megőrizni, arról nyilvántartást vezetni. Az őrési tanusítványban feltüntetett mennyiségen felül őrésre több termény el nem fogadható. A malomtulajdonos magánosoknak csak vámörlest eszközölhet. A vámörlési vám maximuma az őrés alá kerülő mennyiségnek 10 százaléka lehet, a malom az őrési vám címén kapott gabonát nem örölheti és nem dolgozhatja fel.

A fogyasztók, amennyiben az élelmezésükre megállapított mennyiséget akár gabonában, akár lisztben a nyert vásárlási engedéllyel nem szerezhetnék be, úgy hatósági ellátásra tarthatnak igényt úgy a saját személyük, valamint családtagjaikat illetőleg, de ily irányú szükségletüket legkésőbb 1916. szeptember 15-éig az élelmezési osztállyal bejelenteni kötelesek.

Aki e korlátozásokat megszegi, az kihágásért a rendeletek alapján 6 (hat) hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronaig terjed-

hető pénzbüntetéssel sújtatik. Ezenkívül, ha ténykedésével a tettes illetéktelen nyereségre tesz szert és ha a nyereség összege megállapítható, úgy a 2000 koronán felül a megállapított nyereség kétszeresével is büntethető. Nem büntetetik kihágásért az, aki mint vevő, a kihágást feljeleníti, ellenkező esetben a kihágásban részes s a fenti büntető rendelkezés alá esik.

Sajnos, a főkapitány hirdménye nem fogja nagyon érdekelni a közönséget, ezt gr. Bethlen Ödön főispán, a polgármester és Somody dr. budapesti utja a gabonavásárlásnak a vármegye területére való kiterjesztését illetőleg nem járt sikerrel. A miniszter kijelentette, hogy nem tehet kivételt s Kolozsvár polgársága csupán a város területén vásárolhat gabonát.

A lisztárak felemelése.

A város közönsége, a Somody dr. közvetlen intervenciója következtében, végre hozzájutott nyolc vaggon lisztbe, amelyet már az új gabonából öröltek. Ennek megfelelően, mivel az új búzát már a felemelt maximális áron kapta a város, a lisztárakat is felemelték. — Eszerint a lisztárak a következők:

Nullásliszt	106 fillér (ezelőtt 88 fillér)
főzöliszt	68 " " 62 "
kenyerliszt	50 " " 50 "
tengerliszt	50 " " 50 "

A pékek a következő árakon hozhatnak kenyeret forgalomba:

Nulláslisztból	
készült kenyér	106 fillér (ezelőtt 90 fillér)
főzölisztból	
készült kenyér	68 " " 64 "
kenyerlisztből	
készült kenyér	50 " " 48 "

Kolozsvárt is örölnék.

Eddig a kolozsvári malmokban csak azt a gabonát lehetett megöröltetni, amit a belügyminiszter, illetve a H. R. a városnak kiutalt. Ezentúl — és ez a budapesti ut fő eredménye — a két legnagyobb kolozsvári malmot, a Molnár és Pintér- és a Vécsai-felét központi malomként fogják kezelni s a H. R. egyenesen ide fog irányítani a gabonaszállítványokat. A közönségre azért származik ebből nagy előny, mert zavar esetén a helyben kiutalt liszt azonnal kiosztható, míg eddig sokszor hetekig kellett várni a szállításra.

Az állattartás megkönnyítése.

Igéretet kapott Kolozsvár arra nézve is, hogy a gazdák számára az állattartás szükségletének kielégítésére a törvényhatóság útján a Hadterménytől terményt fognak kiutalni. A közéletmezési ügyosztály annakidején külön hirdményben fogja jelentkezésre szólítani a gazdákat.

A legfényesebben dekorált magyar egyetemi tanár.

Önként jelentkezett és két nap múlva a frontra ment.

(Saját tud.) Egyik kolozsvári kávéházban ismerős arcot láttunk tegnap. Mosolygós arcu, fiatal hadnagy volt, a besztercei 63. gyalogezred téglavörös paroliját viselte, mellén pedig három vitézségi érem is csillogott. Pedig a külseje után meglehetősen gyöngye fizikumu embernek gondolnók. Hamarosan megállapítottuk, hogy az örökké vidáman mosolygó, rokonszenves megjelenésű katona hónapokig volt már Kolozsváron. Egy évvel ezelőtt hosszabb ideig volt itt,

de akkor még csak mint önkéntes káplár. A neve: Huss Richárd, a foglalkozására nézve pedig a lehető legszebb magyar karrier betetőzésekként a debreceni egyetemen a német nyelv és irodalom ny. rendkívüli tanára.

Akkoriban irtunk is Huss professzorról, a kit Besztercen, szülővárosában ért a világháború. A kinevezése már megvolt, készült elfoglalni tanszékét a debreceni egyetemen. A fiatal professzor azonban úgy találta, hogy a tudomány nál ma fontosabb a honvédelem. Dacára annak, hogy fizikuma éppen nem predesztinálta a katonai pályára s egyébként is biztos felmentésre számíthatott: önként jelentkezett katonai szolgálattételre a besztercei ezrednél. Augusztus hó 8-án történt meg a jelentkezés és 10-én már el is indult a frontra egy menetszázaddal. Az ezred nem akarta akceptálni azt, hogy a mundér már katonává teszi az embert, erős-ködött, hogy annak rendje és módja szerint vegyen részt a kiképző gyakorlatozásokon. Huss azonban nem engedett:

— En erősnék érzem magam arra, hogy elviseljem a katonáskodással járó fáradságokat, a fegyverforgatáshoz értek, mit kell egyebet egy önkéntes közlegénynek tudni?

Nyomban meg is felebbezte az ezred határozatát a nagyszabeni katonai parancsnoksághoz, ahonnan táviratilag érkezett meg az engedély. Mikor mint önkéntes káplár tiszti iskolába került Kolozsváron, már megjárta a frontot. Kitüntetése azonban nem volt még akkor. Most mint géppuskás hadnagyot láttuk viszont és a kis és nagy vitézségi érem mellett a katonai érdemkereszt III. osztályát (hadnagynak ritkán kijáró kitüntetést) is megkapta.

Üdvözlők a hős magyar professzort, aki szerényen elhárította magáról a dicséretek s még kitüntetések történetét sem akarta elbeszélteni.

— Nem, uram, én nem akarok Hány Jánoskodni. Sok ütközetben részt vettem, legutóbb Baranovicinél harcoltam, a kötelességemet teljesítettem mindenütt. Akkor is azt tettem, mikor önként jelentkeztem. Tanulmányaimat kis részben a kolozsvári, nagyrészt a bécsi és berlini egyetemeken folytattam s a burschenschaftok szelleme lobogott bennem, amikor a haza veszedelmében volt s katonának jelentkeztem. Az ezredem — tulnyomó részben román s csak kis részben magyar s fajtájambeli szászokból áll — pompás ezred, a román katonák igen jó katonák s én is igyekeztem becsülettel megállni a helyemet. Most azért jöttem haza, mert a debreceni egyetem felmentésemet kérte, ami meg is történt már. Összel elfoglalom a katedrát s úgy tudom, hogy a német nyelven kívül a francia nyelv előadásával is megbíznak. Kolozsváron csak mint átutazó vagyok, megyek haza Besztercebe.

A kapacitáció nem használt, nem tudtuk rábírní Huss professzor urat arra, hogy elmondjon valamit élményeiből. Közben többen jöttek még a kávéházi asztalhoz, szívesen köszöntötték a hős fiatal professzort, aki egy ideig a kolozsvári kereskedelmi akadémiának is tanára volt. A francia nyelvet tanította itt, a háborúban pedig az ő lelkes hazaszeretetének is része van benne, hogy a gall kakas csillaga annyira lehanyatlott.

Szélhámos ál-örmeister a hadbírótság előtt.

Lefokozásra és öt havi súlyos börtönrre ítélték.

(Saját tud.) A háború zürzavarában egyre-másra bukkannak fel újabb újabb szélhámostípusok. Majdnem minden második ember katoná s ez a magyarázata annak, hogy a legtöbb szélhámos a katonaruha tekintélyét és tiszteletét használja fel paizsul szélhámostságainak leplezésére. A vérrel és az élet százszoros veszélyeztetésével szerzett kitüntetéseknek nagy becsülése is hozzájárul, hogy a katonaruha tiszteletéhez s hogy a varázslat legyen, önke-

zükkel igen gyakran dekorálják fel magukat a nyulszívű, de a ravasz furfangosságok kieszelésében és ajtásában annál bátrabb iparlovagok.

Igy tett a 23. gy-ezrednek egy közkatona is, aki azonkívül, hogy felebbvalóit a vitézségi érmek viselésével félrevezette, egy egész sereg embert szedett rá s azokat kisebb-nagyobb összeg erejéig károsította meg. Szélhámostságait sokáig zavartalanul folytatta, szerencséje egyszer azonban elhagyta, a terhelő bizonyítékok mind jobban és jobban gyűltek ellene s egyszer csak hálóban volt. Joanovics Ödönnékné hívják a szélhámos ál-örmeister, aki a polgári életben valami minimális intelligenciát igénylő iparos volt. Joanovics a 23. h. gy-ezredhez, mint közkatona vonult be s úgy is ment ki a harctérre. Rövid tartózkodás után könnyebb sérüléssel tért onnan vissza, de már akkor két csillag volt a galléján s a kis ezüst vitézségi érem díszítette mellét. Sérüléseit hamarosan kiheverte. Amíg lábadozott, újonnan szerzett ismerőseinek a legképtelenebb meséket fűzte hozzá kitüntetéséhez.

Mindig volt azonban gondja arra, hogy az elbeszéléseivel maga iránt támasztott bizalmat kamatoztassa. Apróbb-nagyobb kölesönöket kért, természetesen azokat soha meg nem adta. Azt állította magáról, hogy a polgári életben törvényszéki tisztviselő s így nemcsak bajtársai, hanem a polgári személyek előtt is volt némi tekintélye. Egyre-másra kötötte az ismeretsegeket s különösen a gyöngébszívű hölgyeket hálózta be.

Felgyógyulása után másodszor is a harctérre ment. Ott megint csak rövid ideig tartózkodott, de ezt az időt sem hagyta kihasználatlanul, azon az alapon, hogy már szakaszvezetői ranggal és a kis ezüstéremmel rendelkezett, felebbvalóinak kegyeibe hízeltelte magát s olyan ügyesen vitorlázott, hogy örmeisternek léptették elő. Ezután a harctéren kisebb baleset érte s a frontról kórházi ápolás végett megint hazakerült. Már utközben megvásárolta a nagy ezüst vitézségi érmét s mikor Kolozsvárra jött, már két kitüntetés ragyogott a mellén, meg az örmeisteri stráfli.

Joanovics csak most volt igazán elemében: a szélhámostságokat gyors egymásutánban követte el. Faragatlan modora azonban csak hamar bizalmatlanságot keltett becsapott áldozataiban, akik addig nyomoztak utána, amíg rá nem jöttek arra, hogy kitüntetésait méltatlanul viseli s az örmeisteri ranghoz is turpisság utján jutott hozzá. Feljelentést tettek ellene ezrednek parancsnokságához, ahol felelősségre vonták s felszólították, hogy igazolja, milyen címen jutott hozzá a díkorációkhoz és rangjához. Itt már nem lehetett meséket beadni s ezért le tartóztatták és a honvédkerületi fogházba kísérték.

A honvéd hadosztálybírótság ügyésze egész bűnhalmazattal vádozta meg. A hadosztálybírótság tegnap tárgyalta a szélhámos ál-örmeister bűnpörét s miután az ellene emelt vád beigazolást nyert, a bíróság lefokozásra és öt havi súlyos börtönrre ítélte el.

Csépl s a kolozsvári határban.

Az udvarias katonák.

(Saját tud.) Ahogy az ember kiér a tisztviselő telep villái közül, az utolsó csinos villa falától kezdődik a mező. Nincs semmi átmenet. A mezőről egy lépéssel be lehet lépni a városba, vagy a városból ki lehet lépni a mezőre. A dombtetőn, a Bekásba vezető ut mentén huzódnak a katonai barakok és szembe a barakokkal, a katlanszerű mélyedésben bug az esztendő minden reménységének beteljesülése: a cséplőgép.

A gép körül teljes a falusi cséplések idejének hangulata. Nagy buzakazlak adnak árnyat délidőben, amikor elhallgat a gép és alkonyat felé, amikor lassulni kezd a cséplőgép kereke, ide is kihallik a harangszó, mint a messze

kiesi faluk határába. El sem fárad az ember, amíg a Mátyás király-térrel kiér a cséplőgéphez, ahol láttán a gép etetésének, egy-kettőre elszáll a lelkekből a város emléke. A szemem kutatva kereste a láthatáron a kiesi tornyot, mert idegeimnek tetszett a cséplés itt, a város határában.

A keskeny düllön ökrös szekerek hordják a kévéket, amelyeket aztán szaporán nyel el a gép. A gép előtt egymás után telnek a zsákok. Izzadó hóstáti gazdák várják, míg az ő gabonájukra kerül a sor s mint a kártyás ember, gusztálják, türelmetlenül, idegesen várják, hogy hogyan ereszt a termés. Amint az aranyhoz hasonló sárga sugárban ömlik a mag, az ember, akinek a termését dolgozza a gép, oda tartja a markát egy pillanatra. Nézi a tenyerébe hullott buzát, egyik kezéből lassan átengedi másikba, azután megszólal:

— Ez is szép, hála istennek, de a tavalyi szebb volt.

Ezt a gép körül foglalatosságot embernek mindnyájan megállapítják. A termés most is jól ereszt, de a tavalyi kalász jobban érszett. Tavaly több volt az őszi vetés s az idén gyenge volt a tavaszi vetőmag.

Az egyik hóstáti gazda 20 zsákot rakott fel a szekérre. Három kis fiu segédkezett neki, meg két asszony és a kis fiuk nagyapáinak szolgáltatták az öreget. Megkérdeztem, hogy meg van-e elégedve a terméssel?

— Meg. Nem vártam én többet, mert már aratás előtt jóval láttam, hogy mit kapok. Bár mindenkinek olyan termése lenne, mint nekem, de az a baj, hogy gyengébb termések is vannak.

A barakok előtt az uton katonák ácsorognak, akik egy kis időre letették napi tennivalójuk gondját. Öreg népfölkelők és tizenhét éves újoncok állanak az uton, a dombtetőn és onnan tágranyilt és ragyogó szemekkel nézik a cséplőgép füstjét. Lassanként megindulnak végig a göröngyös mezőn, egymásután szállingóznak arra felé, ahol a gép dolgozik és körülállják a cséplést.

Megjön az egyik kévékel megrakott ökrös szekér, kis fiu jön az ökrök előtt s a szekér mellett két asszony. Előkerül a villa, rakni kezdik a kazalt, de az asszonyok nem értik a módját, a kis legény sem ismeri ki magát a nehéz munkába. Nem jól áll a kezében a villa.

Barázdás arcú, öreg népfölkelő nézi a gyerek munkáját:

— Hogy fogod azt a villát te?

A kis legény elpirul, lejjebb fogja a villa nyelét, megköpi a markát, de a munka így sem megy.

— Nem úgy, te — mondja a népfölkelő — Ide nézz! — és elveszi a villát a kis fiutól. Egy másután jönnek le a kévék a szekérről, a kis legény tisztelettel nézi az erős marku katonát „ugy-ugy” mondják az asszonyok.

Az öreg katona arca mintha megváltoznék a munka alatt. Rövidesen kis cseppek gördülnek ki a katonasapka alól és a katonasapka hamarosan a földre kerül s utána megy pár perc múlva a szürke katonablúz. És a kazal egyre nő és a szekérben egyre kevesebb a kéve.

Az odagyült katonák rövidesen mind részt vesznek a munkában. Az izmos katonakarok emelik a zsákokat fel a szekérre és az asszonyok hálásan szorítanak velük kezét, amikor megindul a szekér.

— Vajjon az én feleségemnek ki segít zsákot emelni? — mondta az egyik katona és sóhajtott, amikor megtörülte megizzadt homlokát.

HIREK

— (Kövess az északi fronton.) A vasárnapi hivatalos jelentés fontos bejelentést tartalmaz. Eszerint Kövess vezér ezredes, az erdélyi hadtest volt parancsnoka hadseregével Delatyn környékén sikerrel verte vissza az orosz támadásokat.

A híradás meglepetésszerűen hatott, mert Kövess nevét a szerbiai offenzíva óta nem említették a Höfer-jelentések. Megnyugtató, hogy olyan kipróbált katona, mint Kövess, és hozzá magyar ember, védi a magyar határt az orosz invázió ellen.

— (Ifj. dr. Török István halálhírének megerősítik.) Az „Ujság” legutóbbi számában jelentettük, hogy ifj. dr. Török István kolozsvári ügyvéd, th. biz. tag, 21. gyalogezredbeli honvéd főhadnagyról az a hír érkezett a harcterről, hogy súlyos lösebet kapott s rövid szenvedés után meghalt. A szomorú hírt csak fenntartással közöltük, tegnap azonban megerősítést nyert a tragikus haláleset bekövetkezése. Az egyik dokumentum egy visszaküldött, id. dr. Török István ny. kollégiumi igazgatónak fiához intézett levele, amelyet ézzel a tragikus szüksévaságu jelzéssel láttak el, „Cimzett meghalt.” A másik a hősi halált halt Török István utolsó kézírása. Már akkor írta, mikor a halálos sebet megkapta. Haldokolva is aggódó családjának megnyugtatóra gondolt. Talán tudta, hogy nem mentheti meg az orvosi tudomány, de remélte, hogy kézírásának látása reményt csepegtet szerettei aggódó szívébe.

— Oldallövést kaptam, — írja — a golyó megsértette vesémet és tüdőmet, az orvosok biztatnak, hogy életben maradok. Pista.

Sajnos, az orvosok biztatása nem vált be, ifj. dr. Török István, ez a talpig becsületes, nagyszerű magyar ember a többi magyar hős sorsára jutott, odalent alussza már álmát a magyar függetlenségről, a talán soha el nem következő igazi magyar szabadságról...

— (Városatyák értekezése a villamosmű házikézelésbe vételéről.) Tegnap este 6 órakor a városatyák egy töredéke Hevesi József elnökölete alatt értekezletet tartott az Iparos-Egyletben. Az értekezleten Tandás József fejtegette a villamosmű házikézelésbe vételének előnyeit. A jelenlevők elhatározták, hogy a bérlet-meghosszabbítás ellen állást foglalnak a közgyűlésen.

— (A vadhus maximálása.) Budapesti tudósítónk jelenti: A legközelebbi napokban a kormány rendeletet fog kiadni a vadhus maximálására. A kormánynak erre a lépésére az szolgáltatott okot, hogy egy kőbányai cég ügynökeivel az ország összes vadásztársaságait bejáratta, a vadállományt lekötötte s hihetetlen magas áron akarta forgalomba bocsátani. Az új rendelet érvényteleníti az eddig megkötött szerződéseket. A maximális árak valamivel magasabbak lesznek az eddigi áraknál.

— (Mangra Vazul a nagyszebeni metropolita.) Nagyszebeni jelentés szerint, a román egyház kongresszusa megejtette az érsekválasztást. A választás eredménye szerint Mangra Vazul nagyváradai vikárius 71, Christea Miron görög keleti püspök 24, Pap I. János görög keleti püspök pedig 12 szavazatot kapott. Ehhez képest az új metropolita Mangra Vazul lett. Változatos és meglehetősen kanyargós utakon haladó politikai karrier betetőzése Mangrának metropolitává való választása. Mangra, mint a nemzetiségi mozgalmak képviselője tette ismertté nevét. A magyarság gyűlöletét hívta ki maga ellen, hogy aztán később a tulzó románság fanatikusait hívja ki működése ellen. Ugy látszik belátta, hogy a politikai érvényesülés számára nem lehet jó ut a demagógia. Frontot változtatva, Tisza István politikájának lett fenntartás nélküli követője s az irányváltoztatás jó befektetésnek bizonyult: óriási többséggel emelték a legfőbb román egyházi méltóság díszes főpapi székebe.

Budapestről jelenti tudósítónk, hogy egy előkelő román férfiú Mangra Vazulnak, az

ujjonnan megválasztott nagyszebeni metropolitanak politikájáról a következőket mondta el:

— Még közvetlen a világháború kitörése előtt egészséges áramlat lett urrá a román radikális nacionalisták között. Ennek az áramlatnak köszönhető, hogy a radikális nacionalisták elvben hozzájárultak a Tiszával és Károlyival való megegyezéshez. Ha a háború nem veszi kezdetét, akkor most erről a teljes megegyezésről, mint befejezett tényről beszélhetnénk. Ennek az áramlatnak ápolója és fokozója volt mindig az új nagyszebeni metropolita. Látszólag éles ellentétek voltak a radikális nacionalisták és Mangra hívei között, de ezek az ellentétek csak az eszközök megválasztása körül merültek fel, alapjában véve pedig Mangra és a radikálisok egy célért, a magyarokkal való teljes megegyezésért dolgoztak. Radikális nacionalisták alatt természetesen nem Gogát, vagy Lucaciut értem — ezeket mi is megvetjük, — hanem Maniu Gyulát, Mihályi Tivadart és a többi igazi és becsületes román politikust. Mangra Vazul is ezek közé tartozik, higgadt, okos, becsületes meggyőződésű politikus, aki a magyar nemzettel való barátságot mindennél előbbre valónak tartotta. A legszebb reményekkel nézhetünk Mangra Vazul működése elé, mert az ő személye biztosíték arra nézve, hogy drága hazánk földje, melynek határait román és magyar vér festette pirosra, ezután nem lesz színhelye egészségtelen torzalkodásoknak.

— (Hevesi József két fekete lova.) Az alábbiakban közöljük Hevesi József th. biz. tag hozzánk intézett levelét, azzal a megjegyzéssel, hogy állításainkat annál is inkább fenntartjuk, mert Hevesi kijelentései megerősítik ténybeli adatainkat, csupán részletekben térnek el attól: B. lapjának f. hó 6-iki számában „Hevesi József két fekete lova” cím alatt közölt híradás jelent meg, kérem a közleménynek a sajtótörvény rendelkezése szerint való helyreigazítását. F. hó 3-án déli egy órakor, mint mindennap, a sétaterén át hajtattam a Dónát-uti lakásomra. Ujságolvasással lévén elfoglalva, hallom, hogy kocsisom kétszer „hoó—hahó”-t kiált, nyomban fékez és megállítja a lovakat. Körülnézve, látok a kocsi mögött 5—6 lépésre egy fiúskát a földről fölugrani, tőle két lépésre oldalt egy vászontáska és az abból kidől ételes bögre a földön összetörve hever. Én a kocsiról azonnal leugorva, odamentem a kislíuhoz. Meggyőződve arról, hogy a fiúskának jelentéktelen horzsoláson kívül semmi egyéb baja nincs, hogy a tönkrement étel és edényért kárpótoljam, éppen 10 (tíz, és nem kettő) koronát akartam neki adni, amely igyekezetemben egy közbelépő ember megátolt, azt kiabálva: „Nem addig van az, csak így elfizetni, emberek, fogjuk le, tartóztassuk le ezt az embert, amíg jön a rendőr”. Erre magamat megnevezve, (semmilyen címet hozzá nem mondtam) erélyesen tiltakoztam a teljesen jogtalan és illetéktelen beavatkozás ellen. A perecikig tartó heves szóváltás után, amit már tovább fűzni és csődületet előidézni nem akartam, kocsira ülve, tovább mentem. Rendőr az egész jelenet alatt ott nem volt. Kijelentem, hogy a kislíuval, illetve hozzátartozóival szemben vállaltam és vállalom minden az esetből származó felelősséget, noha az esetnek oka egyáltalán nem vagyok. Kolozsvár, 1916 aug. 7-én Hevesi József.

— (S. Fodor Erzsike öngyilkos kísérlete.) Budapesti tudósítónk jelenti, hogy Sternthalné Fodor Erzsike, az ismert kolozsvári íróő Budapestben, a „Pannonia-szálló” egyik szobájában öngyilkossági kísérletet követett el, Sternthalné tegnap este érkezett Budapestre a balaton nyaralásából édes apjával, Fodor Ferenc kolozsvári kereskedő és nagybérlovél. A pályaudvarról a „Pannonia-szálló”-ba hajtattak és ott töltötték az éjszakát. Ma délelőtt 10 óra tájban kinos jaigatás hallatszott a nő szobájából. A

besiető személyzet ott találta az urnót az ágyon vergődve, oldalából ömlött a vér. Mellette hevert a revolver, amellyel öngyilkos szándékkal szíven akarta löni magát, ez azonban nem sikerült. A golyó csak oldalán ütött súlyos sebet. Az előhívott mentők részesítettek első segélyben az életunt fiatal asszonyt és beszállították a Pajor-szanatoriumba. Állapota meglehetősen súlyos. A család az újságírók kérdéseire azt az információt adta, hogy az öngyilkos asszony idegesség miatt követte el tettét. Férjétől, aki Oroszországban élő német s a háború miatt internáltak, régen nem kapott hírt s állítólag ez a bizonytalanság hatott annyira idegrendszerére. Állapota válságos, de nem életveszélyes. S. Fodor Erzsike mint fiatal leány, mint rokonszenves tehetségű költőnő tűnt föl Kolozsvárt s legutóbb is, amikor a háború kezdetén hosszabb időt töltött Kolozsvárt, több érdekes írását közölte az „Ujság” is.

— (Ivanka lemondott a mandátumáról.) A pozsonyi marhaszállítási pörben súlyosan kompromittált Ivanka Imre képviselő a képviselőház elnökségéhez intézett levelében bejelentette mandátumáról való lemondását. Kerülete a lemondásával megüresedett mandátumot valószínűleg Visontai Somával, vagy Szathmári Mórral fogja betölteni.

— (A fogarasi állami méntelep áthelyezése.) Budapestről jelentik: A földművelésügyi miniszter a fogarasi állami ménesnek Kolozsnegyébe, Aranyosgyéresre való helyezését határozta el. A napokban Podmaniczki báró miniszteri tanácsos egy nagyobb bizottsággal a helyszínére fog kiszállani.

— (Változások a minoritarendben.) A magyarországi konventuális minoritarend, mint annak idején hírül adtuk, megtartotta káptalani gyűlését a miskolci rendházban. A gyűlés beöltötte a házfőnöki állásokat és megválasztotta a rendi hivatalok vezetőit. E választások után szükségessé vált személyi változásokat Lakatos Ottó dr. tartományi főnök a következő áthelyezésekkel eszközölte: Aczél Róbert áthelyeztetett Szilágysomlyóról Csütörtökhelyre, Bauer Bertalan Nyírbátorból Csütörtökhelyre, Chrappa Sándor dr. Marosvásárhelyről Csütörtökhelyre, Csabay Paulin dr. Nagybányáról Szilágysomlyóra, Csányi Medárd Marosvásárhelyről Miskolcra, Csik Jenő Marosvásárhelyről Aradra, Heiser Szilárd Kolozsvárról Nyírbátorba, Huszár Juszti Marosvásárhelyről Aradra, Somogyi Gusztáv Lugosról Arad-Gájba, Szabó Gábor Marosvásárhelyről Aradra, Szirmai Dezső Lugosról Aradra, Tindira Péter Marosvásárhelyről Lugosra, Vörös Tivadar Aradról Kolozsvárra. Az áthelyezettek augusztus hó 10-én foglalják el új állomásaikat.

— (A H. T. új erdélyi bizománya.) A mint a hivatalos lap közli, a H. T. marosvásárhelyi székhellyel Mihály Károly erdélyizerte ismert gabonakereskedőt megbízta képviselével s így Mihály Károly az ez évi termést már mint a H. T. bizománya vásárolja be.

— (Helyreigazítás.) „A cserzőanyaggyár erve kutba esett” című közleményre vonatkozólag kérem a tek. Szerkesztőséget, szíveskedjenek b. lapjuk legközelebbi számában az alábbi helyreigazító nyilatkozatot közzétenni: Valótlan, hogy a cserzőanyaggyár terve eljuttatott. Az e célból egyesült erdélyi börgyárosok az előmunkálatokat, melyek több ezer koronába kerülnek, komoly mederben folytatják. Valótlan az, hogy a Reanei-börgyár földhatalnázás nélkül tárgyalt a várossal. A tárgyalások folytatására nevezett cégnek és alulírottak részbeli meghatalmazása volt és van. Dr. Farkas Lózes.

— (A hétszáznegyvenháromszor sebesült zékely viléz.) Röviden megemlítették a lapok Ferenczy László 82. gyalogezredbeli katona csodálatos esetét. Ferenczy, dacára hétszáznegyvenhárom sebének, életben maradt. Ferenczyt a zékelyudvarhelyi kath. gimnázium V-ik osztá-

lyából sorozták be és ez év elején került az olasz harctérre, ahol állandóan a tűzvonalban harcolt.

Május 30-án éjszaka történt, hogy a kis diákkáplár szakaszával őrségbe ment és az el-lenség az előretolt állást ágyutűz alá vette. — Hullott a gránát, mint a jégeső s az egyik a mi diákkáplárunk és emberei közelében esapott le. Szerencsére nem robbant föl, de rettenetes csapásával annyi sziklát szakított le s röpitett szét, hogy akik ott voltak, mindannyian ájultan és sebesülten kerültek el a földön. A diákkáplárt teljesen elöntötte a vér. Mikor magához tért, nagy nehezen lekuszott a zászlós fedezékébe, ahol letépték róla a ruhát, sebeit kimos-ták, bekötötték s minthogy a folyton zuhogó gránátöbön hordágyra tenni nem tudták, a hogy tudott, maga indult el tapogatódzva, kuszva, hogy a legközelebbi Hilfsplatzot elérhesse. Balszemére már nem látott. Azt a gránát már vég-kép kiperzselt és összezúzta: sok vér szivár-gott belőle és elborította arcát, tépett ruháit. Jobb szeme is egyre jobban dagadt. El is fáradt s 4—6 kilométer után összerogyott. Itt szedték fel a szanitécek s vitték tovább, miközben az olasz folyton gránátokat küldött utánuk. A Hilfs-platzon a főorvos megvizsgálta, 700 kisebb s 43 nagyobb sebet számlált meg a testen s lemondott az életéről. A kis diák-káplár megértette s nem akart meghalni. Jobban lett s már Laibachban, a hová autón tovább szállították, a szemoperá-ción is tulesett. Fiumén keresztül aztán így ju-tott el Budapestre, ahol Grósz Emil dr. egye-temi tanár még egyszer megvizsgálta s a szem-kórházban kezelte. A gondos kezelés alatt a jobbszem a látóképességét lassan-lassan vissza-nyerte: a balszem helyére üvegszemet adtak s így küldték haza Székelyudvarhelyre a hős ka-tonát, akit közben kadettaspiránttá léptették elő s aki most 743 sebével, mint a háborús sebe-sülések rekord-hőse, jár-kei köztünk és moso-lyog büszkén és mosolyog szeliden, mint mosoly-gott akkor, mikor a ésatatérre elment.

— (Gazdátlan zsákok.) A háború alatt nem várt módon emelkedett a zsákok értéke s ez a magyarázata annak, hogy a rendőrségben töme-gesen jelennek be zsáklópások. A nagyobb raktároknál és vállalatoknál százával tűnnek el a zsákok, hogy aztán a detektívek valamelyik külvárosi kereskedőnél megtalálják. Egy más ügyből folyó nyomozás vezette rá a rendőrséget a Garay János-utcában egy ilyen alkalmi zsák-raktarra, ahol Goldner Lázár birtokában 68 gazdátlan és valószínűleg tolvajkodásból szár-mazó zsákot találtak. A rendőrség a zsákokat lefoglalta, tulajdonosa Goldner Lázár ellen pe-dig az eljárást bevezette.

— (A pékek makacsodása.) A kolozsvári pékeknek a hatósági lisztet üzőtt visszaélései arra indították a tanácsot, hogy a visszaélések megelőzése céljából kisebb-nagyobb összegű óvadék letételére hívja fel őket. Ebbe a hatá-rozatba még csak valahogy belenyugodtak volna, de már a határozatnak az a része, mely a visszaélések megállapítása esetén az óvadék el-vezetését helyezte kilátásba igen elevenére ta-pintott a háborús konjunktúrákat alaposan ki-használó sütőmestereknek. A pékek ezért gyű-lést tartottak s azon abban állapodtak meg, hogy a tanácsi rendeletnek nem tesznek eleget. A pékeknek ez a makacsodása érthető az ő, de nem a fogyasztó közönség szempontjából s éppen elég indok lehet arra, hogy a tanács a lisztkiadási jog bevonásával végre egészséges állapotokat teremtsen s megakadályozza azt, hogy míg a pékek jóvoltából a kávéházakban hófehér kenyeret fogyasztanak, addig a hatgyer-mekes családok csak málén tengessék életüket.

— (Sikkasztó bankszolg.) A székesfővá-rosi rendőrség tegnap táviratban arról értesítette a kolozsvári rendőrséget, hogy ott egyik pénz-intézet kárára Kovács Péter 42 éves bankszolgá-

nagyobb összegű pénzt sikkasztott el s azután megszökött. A radomisi születésű szolgát a pénz-intézet azzal bízta meg, hogy 20.200 koronát tegyen fel a postára. Am ő ahelyett, hogy ezt a megbízást végrehajtotta volna, a pénzzel el-szökött. A sikkasztónak Kolozsváron ismerősei vannak s mivel nincs kizárva, hogy utját erre vette, a budapesti rendőrség nyomozását és le-tartóztatását kéri.

— (A szélhámós álfőhadnagy letartóztatása.) Mint már jelentettük, Szegeden letartóztatták a kolozsvári sebesült tisztek tolvaját, aki itt Zathureczky Ámos néven garázdálkodott. A szegedi rendőrségen beismerte kolozsvári bűneit. Elmondta, hogy miután a Ferenc József-szálló-dában elkövette lopását, egyenesen a Hunyadi-téri kórházba ment, ahol szintén szerencsés tolvajnak bizonyult. Megállapították, hogy igazi neve Bacsoni Ferenc ny. pénzügyőr és brassói illetőségű.

Julius 6-án érkezett az álfőhadnagy Szegedre, ahol a régi módszer szerint szintén a hadi-kórházba ment. Itt azt mondta, hogy vesebajos. Éjszaka elemelte az egyik kadet pénztárcáját és reggel a vizit elől megszökött. A kadet je-lentést tett az esetről. Észrevelték, hogy Szath-máry Árpád főhadnagy eltűnt. Gyanakodni kezd-tek és jelentést tettek az állomásparancsnok-ságnak, amely nyomban értesítést küldött a szegedi katonai kórházakhoz, hogyha a főhad-nagy jelenik meg, tartóztassák le. Tényleg je-lentkezett is egy másik kórházban, de most már nem Szathmáry, hanem Zathureczky Ámos néven. Azonnal őrizetbe vették és átkísérték a katonai állomásparancsnoksághoz, ahol meg-állapították, hogy sohasem volt katona. Erre az-után a szélhámóst a szegedi rendőrségre kísérték át, ahol megállapították, hogy mint dr. Kiss Géza is szerepelt, a dési 32. honvéd gyalog-ezred főhadnagyának mondotta magát és kitűn-tetéseiről fantasztikus meséket mondott el. Édes-anya szakácsnő és éveken át Romániában élt, ahonnan júniusban tért vissza, mert félt beso-roztatásától. Ez idő óta négy lopást követett el.

— (Az amerikai gyűjtés Párisban van.) Budapesti tudósítónk telefonálja: Azt az össze-get, amit Károlyi Mihály gróf és társai Ameri-kában gyűjtöttek, visszajövetelük idején egy londoni bankban helyezték el. A háború ideje alatt sikerült ezt a pénzt egy párisi bankba átvinni.

— (Hölgyek figyelmébe!) Dr. Biró Zoltannő kozmetikai műintézete, Kossuth L.-u. 43. Leg-modernebb szépségápolás. Arcgőzölés, arcápolás. Ránceltávolítás. Szépséghibák kezelése. Hajfestés. Hajeltávolítás, stb.

— (Ékszeri, órái) és ezüst árut teljes bi-zalommal Dobó Albert cégnél Kolozsvárt. Mátyá-ki-r.-tér (volt Husznik üzlet) vásárolhat. Szolid, szabott árak. Látszerészeti cikkek elárúsítása. Telefon interurbán 842. szám.

— (Vászon- és tüllkalap-pokat) rövid idő alatt készit jutányos árban a „Kolozsvári Központi Nőikalap Divatáruház” Deák F.-u. 12. (Bejárt Minorita-utca felől.)

— (Tolvaj fodrászsegéd.) Tegnap este Pete Mihály foglalkozás nélküli fodrászsegéd a Forduló-utca 17. szám alatti mulatóhelyen egyik leánynak szekrényét feltörte s onnan készpénzt ellopta. A meglopott nő feljelentésére a köz-biztonságra veszélyes facér fodrászsegédet a rendőrség őrizetbe vette, miután az ellopott pénzt nála megtalálták.

— (Garázdálkodnak a baromfitolvajok.) Pár hét óta nem mulik el nap a rendőrségen, hogy baromfitolvajok ellen ne tennének felje-lentést. A külvárosi utcákból napoként jelent-keznek a panaszosok, akik mind baromfilopá-sokról tesznek feljelentést. A baromfitolvajok határozott szerencsével és nagy merészséggel operálnak. Tegnap Pap Miklósné Vágóhid-tér 1. szám alatti lakos panasolta, hogy két hizott libáját az éj folyamán ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség a nyomozást ismeretlen tettes ellen bevezette. Az eredmény nagyon kétséges,

mert a detektivek — létszámuknak csökkenése miatt — annyira túl vannak terhelve, hogy még a sokkal fontosabb dolgok elvégzésére sem akad idejük.

Irodalom és művészet.

Nyári-Szinkör.

Csütörtök: Mágnás Miska. (Operette-ujdonság 29-szer. Berky Lili vendégszínházával. Rendes hely-
árakkal.)

Péntek: Legénybucsu. (30-adszor. Berky Lili vendégszínházával. Rendes helyárakkal.)

Szombat: Mágnás Miska. (30-adszor. Berky Lili vendégszínházával. Rendes helyárakkal.)

Vasárnap d. u.: A toloncz. (Berky Lili vendégszínházával. Félhelyárakkal.)

Vasárnap este: Mágnás Miska. (31-edszor. Berky Lili vendégszínházával. Rendes helyárakkal.)

Szinkör-mozgó.

Kedden: A családi ékszer.

Szerdán: I. Ilyenek a férfiak. (Kacagtató vigjáték-ujdonság.) II. A bandita jó szive. (Drámai ujdonság.)

Csütörtöktől kezdve a mozgó fénykép-előadások szünetelnek a Szinkör-mozgóban.

Egyetem-mozgó.

Kedden: A szobaur.

Szerdán: A lemondás. (Mélyen megindító drámai ujdonság.)

Csütörtöktől: A lemondás.

Pénteken: Zsófia hercegnő. (Érdekfeszítő, világhírű film-szenzáció.)

Szombaton: Az áruházi leány.

Vasárnap: A marttyrok.

Uránia-színház.

Kedden: Nincs előadás

Szerdán: Nincs előadás.

Csütörtöktől: I. Ilyenek a férfiak. II. A bandita jó szive.

Pénteken: Az áruházi leány.

Szombaton: Zsófia hercegnő.

Vasárnap: Ó fensége, a vigéc.

* **A Biasini Orfeumban** e hó 9-éig még a mostani nagyszabású műsor fog bemutatni, azon túl teljesen új program összeállítását tervezi az igazgatóság. Már most említjük meg, hogy Jandró, Seidler stb., kiknek szerződését meghosszabbította a direktió, mostani grandiózus műsorukat a legjobb ujdonságokkal fogják pótolni. Így többek között színre kerül holnap, szerdán, „Margit pongyolában” című egyfelvonásos bohózat, Pásztor, Váradi Adus, Ujvári új kuplékkal és a „Kavé” című jelenet, melyet Pásztor fog kreálni.

* **Mágnás Miska** — háromszor. Csütörtöktől este kezdik színészeink a Szinkörben újra az előadásokat s első négy nap műsorán mindjárt három nap szerepel a diadalmas, példatlan sikerű „Mágnás Miska”. Csütörtöktől 29 edszer, szombaton 30-adszor s vasárnap 31-edszer adják a pompás operettet s valamennyi előadáson fel lép vendégeként Berky Lili, a címszerepet pedig Ujvári Lajos fogja játszani. Az előadásokat a Szinkör rendes helyáraival tartják meg s a jegyeket már most meg lehet váltani a téli színház pénztáránál, naponként 9 órától 1 óráig.

* **Délutáni előadás Berky Lilivel.** Vasárnap lesz az első délutáni előadás a Szinkörben, a „Toloncz” kerül színre 4 órai kezdettel, félhelyárakkal s Angyal Liszkát Berky Lili fogja játszani. Mrawesákban Szentgyörgyi István klaszszikus alakítását fogja a közönség csodálni.

* **Legénybucsu.** Tizenegyedik előadása lesz szombaton este a mult évad egyik legkittünőbb operette-ujdonságának, a „Legénybucsu” nak. Stelltát Berky Lili fogja játszani vendégeként s Ujvári, Papp Kató, Ihasz Aladár, Kozma Hugó megtartják régi szerepüket.

A családi ékszer. Ma, kedden, lesz a „Családi ékszer” c. érdekfeszítő drámai szenzáció a Szinkör-mozgóban utoljára látható.

A szobaur. Még csak egy napig fog az Egyetem-mozgóban a legmulatságosabb vigjáték-ujdonság, a „Szobaur” színrekerülni.

— **Névjegyeket vidékre is leg-
rövidebb idő alatt készít a Gombos
F. Lyceum-könyvnyomda Kolozsvár,
Deák Ferenc-utca 12. szám.**

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZÁSZ ENDRE.

LAPTULAJDONOS:

GOMBOS FERENCZ „LYCEUM”-KÖNYVNYOMDA.

KIADÓ: GOPPOLT GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL TELEFON: 204.

M. kir. honvéd helyőrségi közérkezési bizottság, Kolozsvár.

Hirdetmény.

A m. kir. honvéd helyőrségi közérkezési bizottság a Kolozsvárt jelenleg elhelyezett honvéd csapatok, intézetek és egyes honvéd személyek (magánfelek) részére 1916. évi szeptember hó 1-től 1916. év december hó 31-ig szükséges élelmicikkek biztosítása iránt Kolozsvárt 1916. évi augusztus hó 19-én délután 3 órakor a 2. honvéd gyalogezred pótzászlóalj gazdasági hivatalánál (Erz.ébet-ut 28. szám) — kizárólag írásbeli ajánlatok útján — nyilvános árlejtést tart.

A részletekben szállítandó élelmicikkek körülbelüli összükségele havonta:

Só	6000 kg.
Paprika	300 „
Bors	50 „
Keménymag	150 „
Babérlevél	50 „
Ecetszesz	500 „
Burgonya	60000 „
Zöldség	2500 „
Hagyma	1200 „
Káposzta (savanyítva)	5000 „
Tiszta juhturó	10000 „
Tiszta juhsajt	5000 „

Az élelmicikkek rendelése a szükséglet-hez képest történik. A megrendelt cikkeket a szállító a szükségletei helyekre (a 2. és 23. pótzászlóaljnak a Hunyadi-téri, illetve Honvéd-utcai laktanyában levő élelmészeti raktáraiba) tartozik szállítani.

Az egyidejűleg kiállított mintának teljesen megfelelően szerkesztett, 1 (egy) koronás bélyeggel ellátott ajánlat, lepecsételt boríték alatt, a tárgyalásra kitűzött napon, legkésőbb délután 3 óráig küldendő meg, vagy adandó be a tárgyaló bizottsághoz. Később érkező, távirati uton tett, vagy pedig utóajánlat nem vétetik figyelembe.

Az ajánlattal együtt — de külön lepecsételt boríték alatt — beküldendő, vagy beadandó az egész biztosítási időszak alatt szállítandó cikkek után esedékes kereseti összegek 5%-ának megfelelő bánatpénz készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban.

Azon ajánlattevők kivételével, akik már szerződési kötelezettségben állottak s a szállítást teljesen megfelelőnek és megbízhatóknak bizonyultak, minden ajánlattevő, tekintet nélkül a bánatpénz letételére, kötelezettsége, megbízhatósági és szállítóképességi bizonyítvánnyal köteles igazolni szállítóképességét, valamint azt, hogy az ügylet lebonyolítására elegendő vagyonnal rendelkezik. A bizonyítványok az ajánlatához csatolandók és két hónapnál régebb keletűek nem lehetnek.

A szállítási feltételek füzeté 2 egybehangzó példányban kiállított és a 2. és 23. pótzászlóalj közérkezési bizottságánál naponta délelőtt 9—11 óra között megtekinthető s önköltségi árban megszerezhető. A szállítási feltételek füzetében foglalt rendelkezések minden ajánlattevőre irányadók és kötelezők.

Az ajánlott cikkek árai a beszállítási költségek és az esetleges fogyasztási adók betudásával állapítandók meg s az árak az ajánlatban számmal és betűkkel teendők ki.

Az egyes élelmicikkek közül — a romlandók kivételével — lepecsételve és ajánlattevő nevével ellátva mintá küldendő be.

A bizottság fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok felett — tekintet nélkül az ajánlati árakra — szabadon dönthet.

Kolozsvár, 1916 július hó 28-án.

Tanajdi.

helyőrs. közérk. biz. elnök.

Szinkör-Mozgó

Kedden:

A családi ékszer.

Érdekfeszítő drámai szenzáció.

Szerdán:

Ilyenek a férfiak.

Pompás kacagtató vigjáték-ujdonság.

Ezenkívül:

A bandita jó szive.

Drámai ujdonság.

Egyetem-Mozgó

Kedden:

A szobaur.

A legmulatságosabb vigjáték-ujdonság.

Szerdán:

A lemondás.

Mélyen megindító drámai ujdonság.

Uránia Színház

Kedden:

Szerdán:

Nincs előadás.

Előadások kezdete hétköznapokon:

5 órakor, 6^{1/2}-kor, 8-kor és 9^{1/2} órakor.

Előadások kezdete vasár- és ünnepnapokon:

2^{1/2}-kor, 4-kor, 5^{1/2}-kor, 7-kor, 8^{1/2}-kor és 10 órakor.

Apolló Színház

Első kolozsvári mozgófénykép-vállalat

Az Apolló Színházban
a nyári szezon alatt
csak szombaton, vasár-
nap és ünnepnapokon
lesz előadás.

Ezek a napokon kitűnő mű-
sorok lesznek, melyre a közön-
ség szíves figyelmét felhívja

Tisztelettel

Rózsa Sándor
tulajdonos.

Apró-hirdetések.

Apróhirdetések a még mindig 10 szög
emelkedő anyagdrágulás miatt
1 K., minden további szó 8 fill.

A címszó és vastagabb betűkből szedett szó
duplán számít. Apróhirdetéseket felvesz a
kiadóhivatal (Gombos-papírüzlet) Deák F.
utca 12. sz. a., reggel 8-tól délután 5 óráig.

ÁLLÁS

Irodai alkalmazást
keres IV. felsőbb leányisko-
lát végzett leány. Boldog-
utca 31.

Perfekt gépirónő
irodai alkalmazást keres.
Megkeresést kiadó továbbít.

LAKÁS

Kétszobás
modern utcai lakást kere-
sek, lehetőleg a felsőbb-
leányiskola közelében, au-
gusztus 15-re. — Ajánlatok
Rózsa Károly, Budapest
Rákóczi-ut 23.

KÜLÖNFÉLE

Szalonerendezés
és különféle más butorok s
ágyak eladók. Ertekez-
hetni naponta délelőtt 9
— 10 óra között Jókai-utca
21. sz. I. emeleten.

Negyven
házi zsák, szintén ott na-
gyobb választékban tejes
kanna eladó. Magyar-utca
1. szám 19. ajtó.

Eladó malacok
és egy koca, Kőker-ut. 48.

Kushordó
kocsit, jó karban levőt, egy
16 után megvételre keresek.
Hungária lóhúsgyár.

Uricsaládnál
egy, esetleg két testvér
leányka teljes ellátást nyer-
het. Torda-ut 17.

Fehér-szilva
nagyobb mennyiségben el-
adó. Ertekezhetni Erzsébet-
ut 16. földszint. D. u. 2-5.

Zongorát

jó karban megvételre kere-
sek, Rudolf-ut 16.

Keresetetik

egy ügyes fiu üzleti szol-
gának Akontz Sándor
Mátyás király-területébe.
Belépés azonnal.

Fűszer-esemege

kereskedés Erdély legforgál-
masabb vidékén, elősmert
nevű üzlet, évi behozonyit-
ható 12 ezer korona tiszta
jövedelemmel, hádbavonu-
lás miatt 8—10 ezer koro-
nával azonnalra átadó. Ki-
zárólag komoly érdeklődők
levelei „Ritka szerencse”
jellegével a kiadóhivatalba
kérhetnek.

Takarítónő

4 szobás iroda takarítására
felvétetik. — Jelentkezni:
Gazdasági termékek, Jókai-
utca 2.

Művészet!

Életnagyságu arckép fény-
kép után: rajz 25 korona;
olajfestmény 60 korona. —
Lázár, Zászár (Nagybánya
mellett).

Két

darab tartani való sertés
eladó. Zsák-utca 3. szám.

Iratszekerényt

(fehérneműszekerényt) hasz-
nálatat veszek. Cim dohány-
tőzsdében, Deák Ferenc-
utca 27.

Pótvizsgára

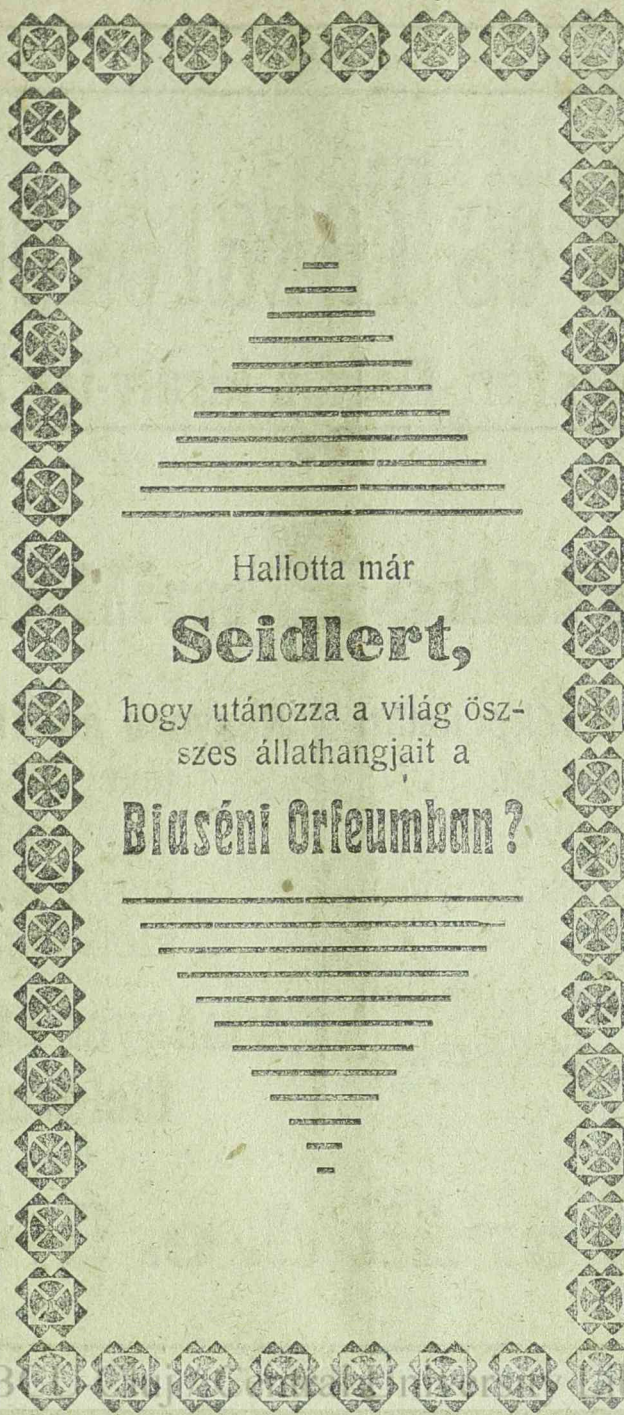
ki készít elő H. leánypol-
gáriból? Trefort-utca 11.

Sürgösen

keresek használt szőlőzúzó
megvételre, Györgyfalvi-ut. 31

Gyakorlott

kiszolgáló leány felvétetik
Benedek Ármán fűszerüzle-
tében.

Hallotta már
Seidlert,
hogy utánozza a világ ősz-
szes állathangjait a
Blaséni Orfeumban?

Álljon meg egy percre

s tekintse meg
kirakataimat,
amelyben a legújabb blusok,
pongyolák, aljak, gyermekru-
hák és tricok láthatók. Ne
mulassza el azokból venni,
mert a mai viszonyokhoz ké-
pest a legolcsóbban árusítja:

Sipos Jenő nőidivat-kereskedő
Kolozsvár, Mátyás kir.-ter 17.

KOLOZSVÁR VÁROS ELEKTROMOS MŰVE

GANZ-FÉLE

VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNY-
TÁRS. ÜZEMVEZETŐSÉGE

KOLOZSVÁR, SZÉCHENYI-TÉR 41.
(széky palota.) Telefon 403

ooo

Elvállal elektromos világítási és erő-
átviteli berendezéseket. —

Izzólámpák, izzólámpa szénpálcák,
szereleési anyagok és kisebb mo-
torok állandóan raktáron.

Műtszervetéseket és felvillá-
gosításokat díjtalanul ad. —

„Ujság” függetlenségi napi-
lapra előfizetni lehet
napról-napig a kiadóhivatalban: Deák
Ferenc-utca 12. sz., emelet.

Szamárköhögés

ellen legmegbízhatóbb szer a:
Sirobrom. Ara 2 kor. Főraktár:
dr. Üetiz gyógyszerész, Ko-
lozsvár, Monostori-ut.

Hadmentes, nős, esetleg kiscsaládu, megbízható, kellő
gyakorlattal bíró

gazdasági ispánt keresek

azonnal való belépésre szamosfalvi 337 holdas, inten-
ziven kezelt gazdaságomba. Pályázók adják be bizo-
nyítvány-másolatokkal felszerelt kéréseiket Dr. Léc-
falvi Sipos Aladár földbírtokoshoz, Sza-
mosfalván. — Utolsó posta: Kolozsvár.

Szorgalmas urileány

ki három nyelvet szóval és írással
perfektül bír és kettő évi hivatali
prakszisa van. hivatali foglalkozást
:: keres azonnali felvétel mellett. ::

Ajánlatot: „Hivatalnoknő” jellegre kérek.

Plissirozást gouffirozást (gőzerőre) vidékre is, kalap-formázásokat

rövid idő alatt
legújabb divat
szerint olesón
vállal a

Kolozsvári Köz-
ponti Nőruha-
és Kalap-divat-
áruház

(Bejárat a Mi-
norita-u. felől)

Deák Ferenc-u.
12. sz., emelet.

EMKE-DROGERIA EZEŐTT LITKE

Lemezek, filmek,
papirok, vegyszerek
fényképező gépek

minden mennyiségben állandóan és ere-
deti gyári árban kaphatók.

Kolozsvár, Mátyás király-ter 32.

„Ujság”

függetlenségi napilapban

hirdetni

legelőnyösebb :: Megjele-
nik naponta 10.000 pél-
dányban.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T.

Kolozsvár, Mátyás király-ter 32.

Résztvénytőke 2 millió korona.

A bank elfogad betéteket: takarékpénztári könyvekre és folyószámlára.

Értékpapírokat, betéti könyvek és más értékek őrzését és kezelését (nyitott levél) díjtalanul elvállalja.

Rendelkezésre tart a felek saját zárjai alatt tűz- és betörésmentes páncélszekrényeket (Safe deposits).

Nagyobb adákba csomagolt és a fél pecsétjével ellátott ezüst- és aranyneműek vagy más értéktárgyak külön e célra berendezett tűz- és betörésmentes szobában őriztetnek,

A magyar királyi osztálysorsjáték főelárusító helye.

Hivatalos órák d. e. 9—12 óráig.

GOMBOS FERENCZ KOLOZSVÁR

~ LYCEUM-KÖNYVNYOMDA ~

DEÁK FERENCZ-U. 12

GYORSAN, PONTOSAN, IZLÉSESEN ÉS SZOLID ÁRBAN RÖVID IDŐ ALATT KÉSZÜLNEK:

TELEFON: 204.

SZÁMLÁK, CIMKÁRTYÁK, BELEPTI
JEGYEK, ÁRJEGYZÉKEK, ÜZLETI
LEVÉLPAPIROK ÉS BORITÉKOK
DISZNYOMÁSSAL, TÁBLÁZATOK,
ÜZLETI LEVELEZŐLAPOK, SZÁLLÍTÁSI BÁRCÁK, FALRAGASZOK,
GYASZLAPOK, ESKÜVŐI ÉS BÁLI
MEGHIVÓK, HAVI FOLYÓIRATOK,
MŰVEK KINYOMATÁSA, TOVÁBBÁ
MINDEN KÖNYVNYOMDAI MUN-
KÁKAT SZOLID ÁRBAN KÉSZIT

TELEFON: 204.

NÉVJEGYEK VIDÉKRE IS LEGRÖVIDEBB IDŐ ALATT KÉSZÜLNEK